

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»
НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ
МАРІУПОЛЬСЬКА МІСЬКА РАДА
ГО «ФОНД РОЗВИТКУ МАРІУПОЛЯ»
ГО «ЦЕНТР АДАПТИВНОГО ЛІДЕРСТВА ТА ТЕРИТОРІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ»
WYŻSZA SZKOŁA EKONOMICZNO-HUMANISTYCZNA
(POLSKA, BIELSKO-BIALA)
EURÓPSKY INŠTITÚT ĎALŠIEHO VZDELÁVANIA (SLOVAKIA)
РААТА GUGUSHVILI INSTITUTE OF ECONOMICS OF IVANE
JAVAKHISHVILI TBILISI STATE UNIVERSITY (TBILISI, GEORGIA)
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ
ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ:
ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
НА НАЦІОНАЛЬНОМУ
ТА МІСЦЕВОМУ РІВНЯХ**

**Матеріали III Міжнародної
науково-практичної конференції**

Маріуполь – Київ, 2020

УДК 316/352

П 36

П-36 Публічне управління для сталого розвитку: виклики та перспективи на національному та місцевому рівнях: збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції. 21-22-травня 2020 р. Маріуполь (Україна). – Маріуполь-Київ: ПП Халіков Р.Р., 2020. – 250 с.

ISBN 978-617-7565-33-7

Редакційна колегія:

Марова С. Ф. – голова, д. держ.упр., професор, ректор Донецького державного університету управління

Чечель А. О. – заступник голови, д. е. н., доцент, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Донецького державного університету управління

Балусва О. В. – д. е. н., професор, проректор з наукової та виховної роботи Донецького державного університету управління

Токарева В. І. – д. держ.упр., професор, проректор з науково-педагогічної роботи Донецького державного університету управління

Зелінська М. І. – к. політ.н., доцент кафедри публічного управління та адміністрування Донецького державного університету управління

Тарасенко Д. Л., – к. держ.упр., доцент, доцент кафедри публічного управління та адміністрування Донецького державного університету управління

Хлобистов Є.В. – д. е. н., професор, Національний університет «Києво-Могилянська академія»; директор Міжнародного науково-дидактичного інституту Вищої Школи економіки та гуманітаристики (Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Humanistyczna (Bielsko-Biala, Polska)

Abesadze Ramaz, Doctor of Economics, Professor, Paata Gugushvili Institute of Economics of Ivane Javakhishvili Tbilisi State University (Tbilisi, Georgia)

Zat'ko Jozef, Dr.h.c. mult. JUDr., Honor. Prof. mult., prorektor pre medzinárodné vzťahy Wyższa Szkoła Komunikacji i Zarządzania (Polsko, Poznań), Prezident Európsky inštitút ďalšieho vzdelávania (Slovakia)

Павленко О.П. – к. е. н., доцент, завідувач кафедри менеджменту природоохоронної діяльності Одеського державного екологічного університету

Відповідальна за випуск – *Чечель А.О.*,
д.е.н., доцент, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування
Донецького державного університету управління

© Донецький державний університет управління
(м. Маріуполь), 2020

зацікавленості в цих проектах з боку українського бізнесу буде зростати.

ЛІТЕРАТУРА

1. Горошкова Л.А., Хлобистов Є.В., Трофимчук В.О. Взаємозв'язок економічного зростання та асиміляційного потенціалу довкілля у забезпеченні сталого розвитку національного господарства. Управління проектами та розвиток виробництва. Северодонецьк: СНУ ім. В.Даля; Київ: Університет «Крок». 2019. № 1(69). С. 24-37.

УДК 330.341.1

Чечель А.О.

*доктор економічних наук, доцент, завідувач
кафедри публічного управління та адміністрування,
Донецький державний університет управління (м. Маріуполь)*

Пащенко Н.А.

*працівник ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ».
здобувач ОС «магістр», спеціальності
«Адміністративний менеджмент»,
Донецький державний університет управління (м. Маріуполь).*

АЛЬТЕРНАТИВНА ЕНЕРГЕТИКА ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

Історично склалося так, що економічний розвиток тісно пов'язаний із збільшенням вжитку енергії і зростанням викидів парникових газів, а поновлювана енергія може допомогти порушити це співвідношення, сприяючи стійкому розвитку. Хоча конкретний вклад відновлювальних джерел енергетики у сталий розвиток повинен оцінюватися в контексті окремих країн, ці джерела відкривають можливості для сприяння соціально-економічному розвитку, доступу до енергії, передовому енергопостачанню, пом'якшенню дій на зміну клімату і зниженню негативного впливу на навколишнє середовище.

Відновлювальна енергетика може сприяти соціально-економічному розвитку. За сприятливих умов економія витрат в порівнянні з використанням непоновлюваних джерел енергії існує, особливо, у віддалених і в бідних сільських районах, в яких

відсутній централізований доступ до енергії. Більшість сучасних біоенергетичних систем приводять до скорочення викидів парникових газів.

Одним з найбільш поширених джерел енергії є біомаса, яка використовується в біоенергетиці і по оцінках Світової енергетичної ради в XXI столітті буде одним з найважливіших поновлюваних джерел енергії. Потенційні ресурси рослинної біомаси, які можуть використовуватися як джерело енергії, досягають 100 млрд.т.у.т. В даний час в світовому енергобалансі рослинна біомаса (в основному дрова) не перевищують 1 млрд.т у.т. (близько 12%). Біомаса грає істотну роль в енергобалансах промислово розвинених країн: у США її доля складає 4%, в Данії – 6%, в Канаді – 7%, в Австрії – 14%, в Швеції – 16% загального вжитку первинних енергоресурсів цих країн.

Біомасу можна розділити на дві основні групи: первинна біомаса і вторинна. Джерелом первинної біомаси є наземний і водний рослинний світ; вторинною – відходи біомаси, що утворюються після збору і переробки первинної біомаси в товарні продукти, і відходи, обумовлені життєдіяльністю тварин і людей. Відповідно до цього біоенергетика забезпечує здобуття енергії за рахунок використання біомаси, включаючи:

- продукти лісу у вигляді відходів лісозаготівель і лісопереробки;
- сільськогосподарські відходи, що підрозділяються на рослинні відходи сільськогосподарських культур (солома злакових культур, стебла кукурудзи, соняшнику і ін.) і тваринницькі відходи;
- водну рослинну біомасу (водорості, макрофіти і ін.).

Використання біомаси для здобуття енергії на основі сучасних технологій є екологічно значно безпечнішим в порівнянні з енергетичним використанням традиційних органічних ресурсів, таких як вугілля.

Для України питання альтернативної енергетики можна назвати особливо актуальним. Україна - енергодефіцитна країна і імпортує близько 70% об'єму природного газу від власного вжитку. Тому використання поновлюваних джерел енергії допомогло б Україні заощадити на традиційних паливно-енергетичних ресурсах. Для порівняння: за даними Eurostat, Швеція з поновлюваних джерел отримує найбільшу частину енергії (53,9%). По цьому показнику також лідирують Фінляндія (39,3%), Латвія (37,6%), Австрія

(33,0%) і Данія (30,8%). В цілому доля енергії з поновлюваних джерел в країнах ЄС складала 29% за станом на 2018 рік. Довгострокова мета європейців - досягти показника 70% до 2050 року (згідно з Енергетичною стратегією ЄС до 2050 року) [1].

Звичайно, Україні ще далеко до таких показників. У 2017 році країна досягла лише 6,7% «чистій» енергії в енергобалансі, що навіть менше планового показника на 1,6%. На електроенергію, вироблювану з біомаси, поки доводиться 51 МВт. Якщо деякі європейські країни купують сировину для біопалива за кордоном, в Україні такої необхідності немає. Потужна аграрна промисловість дозволяє країні навіть бути її експортером. Альтернативна енергетика дозволяє вигідно використовувати цей потенціал. Красномовно за всіх говорять цифри: лише відходів біомаси, що утворюються в сільському господарстві, досить, щоб забезпечувати газом 5-6% річній потребі України - 1,7 млрд куб м. Ще близько 1 млрд куб м можна щорік отримувати від переробки ТБО. Разом робота установок на біогазі і біомасі можуть понизити об'єм імпорту газу на 9%. Ще, якщо раціонально підійти до питання вирощування енергетичних культур на вільних с/х землях, а їх в нашій країні приблизно 4 млн.га, то Україна зможе замінити ще декілька млрд.куб.м газу [2].

Розвиток альтернативної енергетики з використанням біомаси в Україні почався в 2012 році. Тоді загальна потужність таких об'єктів дорівнювала всього 6 МВт. У 2018 цей показник склав вже 51 МВт. І країна має всі можливості для підвищення цього показника - за підрахунками вчених, біомаса з 10 мільйонів га дозволить повністю зняти проблему імпорту нафтопродуктів, а це 80% всіх споживаних продуктів. найближчими роками, що може стати вагомим внеском в систему енергетичної сталості України [2].

Отже, технології використання біомаси постійно удосконалюються, забезпечуючи здобуття енергії в зручній для споживача формі і з максимально можливою ефективністю, розвиток альтернативної енергетики в цілому дозволить впевненіше дивитися в майбутнє.

Гнучкість технологій, ринків і інших чинників має істотне значення. Деталізоване планування і здійснення мають вирішальне значення при визначенні ефективності і дієвості політики. Сприятливі умови для розвитку і вживання відновлювальних джерел енергетики можуть бути створені за ра-

хунок можливостей взаємодії енергетичної політики з політикою сталого розвитку в різних сферах національного господарства (наприклад, у сфері сільського господарства, металургійної промисловості, комунальному господарстві тощо); за рахунок надання розробникам інноваційних проєктів в сфері альтернативної енергетики можливості здобуття фінансування і успішного розміщення проєкту; за рахунок усунення бар'єрів, що ускладнюють доступ до мереж і ринків, за рахунок підвищення рівня освіти і інформованості за допомогою спеціальних ініціатив по розвитку комунікацій і обміну думками, а також за рахунок забезпечення можливостей для передачі технологій. У свою чергу, наявність сприятливого середовища може підвищити ефективність і дієвість державної політики сприяння інноваційному розвитку в сфері альтернативної енергетики.

ЛІТЕРАТУРА

1. Энергетика: история, настоящее и будущее»/ колективне видання під заг. ред. Плачкова С.Н. /- URL: <http://energetika.in.ua/ru/>
- 2.Енциклопедія сучасної України. Біоенергетика. URL^ http://esu.com.ua/search_articles.php?id=35290

УДК 504.75. 338.054.23

Чулаєвська М.Є.

*к.н. держ.упр., доцентка кафедри глобалістики,
євроінтеграції та управління національною безпекою,
Національна академія державного управління
при Президентові України*

Іщук І.Є.

*аспірантка, Національна академія державного управління
при Президентові України*

СУЧАСНИЙ СТАН ЕКОЛОГО- ЕКОНОМІЧОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Сучасний стан світової економіки зумовлює постійні виклики та загрози для України у вирішенні економічних та екологічних проблем.

В умовах сьогодення гостро постають питання екологічної та економічної безпеки, які є складовими національної безпеки